

Työssäoppiminen ja osaamistodistukset osaksi kuntouttavaa työtoimintaa ja työllisyyspalveluja

Kuntouttavan työtoiminnan kehittämispäivät

19.10.2016

Maija Schellhammer-Tuominen

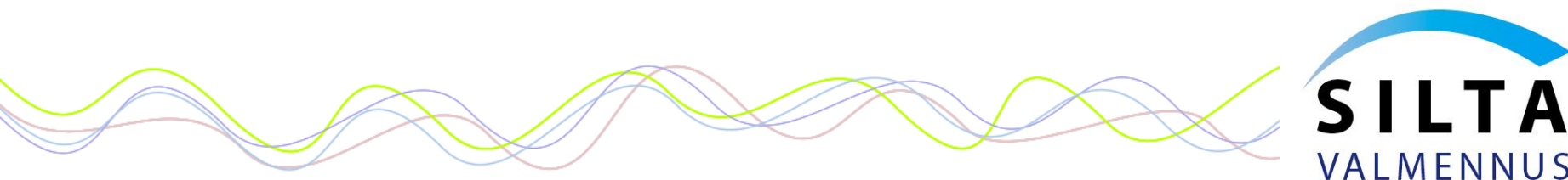

Tavoitteena tavallinen elämä

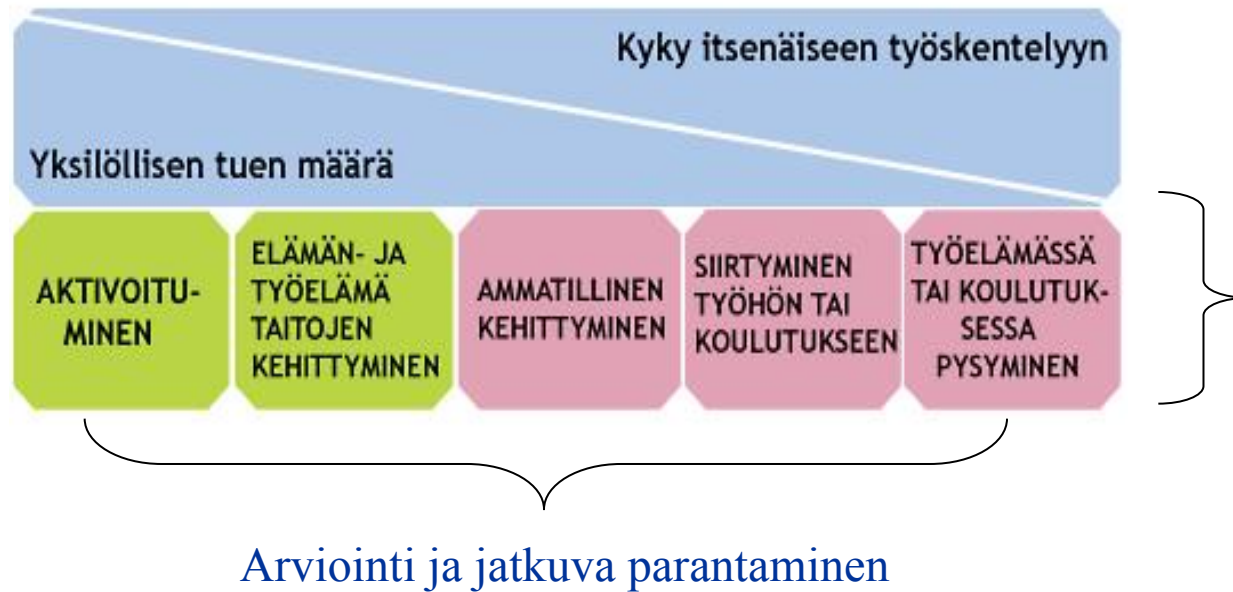
ARVOT

- IHMISEN KUNNIOITTAMINEN
- VASTUULLISUUS
- SISU
- YHDESSÄ ONNISTUMINEN

Silta-Valmennusyhdistys auttaa ja valmentaa ihmisiä vahvistamaan työ- ja toimintakykyään ja löytämään oman paikkansa yhteiskunnassa.

Silta tarjoaa moniammatillisesti kokonaispalvelua ja toimivia polkuja

Ulkopuolisuus

Ulkopuolisuus

- Työelämä
- Koulutus
- Sosiaalinen
- Terveydellinen
- Oikeudellinen
- Taloudellinen

Osallisuus

Kuntouttavan työtoiminnan tavoite

- Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on parantaa henkilön elämänhallintaa ja toimintakykyä, jotta hän voisi työllistyä, hakeutua koulutukseen tai osallistua TE-hallinnon työllistymistä edistäviin palveluihin.
- Kuntouttava työtoiminta on sovitettava henkilön työ- ja toimintakyvyn sekä osaamisen mukaan niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla edistäisi hänen elämänhallintaansa ja toimintakykyään. Koska kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien toimintakyky voi vaihdella suuresti, on tärkeää, että kuntouttava työtoiminta räätälöidään asiakkaan tarpeen mukaan.

Hyvinvointitekijöistä

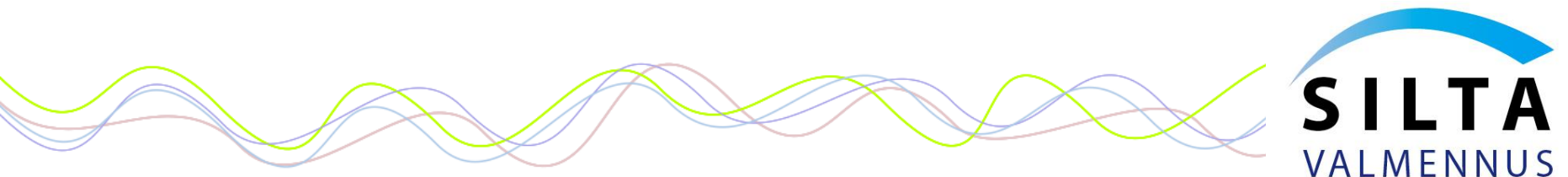
Itseohjautuvuusteoria (Edward Deci & Richard Ryan): Hyvinvoinnin, sisäisen motivaation ja merkityksellisyyden tekijät

- Omaehtoisuus (autonomy)
 - Kokemus vapaudesta toimia arvojensa mukaan
- Kyvykkyys (competence)
 - Kokemus osaamisesta ja pärjäämisestä (flow)
- Yhteisöllisyys (relatedness)
 - Kokemus kuulumisesta johonkin

Perustaidot ammattitaidon pohjana

- Lukutaito, numerotaito ja tietotekniikkaa soveltava ongelmanratkaisutaito (OECD:n PIAAC-tutkimus)
- Opiskelutaidot ja valmiudet
- Geneeriset taidot
- Työelämän metataidot

Perustaidot ammatillisissa opinnoissa

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen

Äidinkieli, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet

Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen

Matematiikka, fysiikka ja kemia, tieto- ja viestintäteknikka sekä sen hyödyntäminen

Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen

Yhteiskuntataidot, työelämätaidot, yrittäjäyys ja yritystoiminta, työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto

Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen

Kulttuurien tuntemus, taide ja kulttuuri, etiikka, psykologia, ympäristöosaaminen

Opinnollistaminen työpajalla

- Työpajan työtehtäviä verrataan valtakunnallisiin tutkinnon perusteisiin, ammattitaitovaatimuksiin ja arviointikriteereihin
- Työpajalla tai muussa oppimisympäristössä saavutettu osaaminen tunnustetaan ja kuvataan – oppilaitos voi tunnustaa saavutetun osaamisen osaksi tutkintoa tai tutkinnon osaa
- Työpajalla kerrytetty osaaminen tulee näkyväksi osaamisen tunnistamisen kautta opetussuunnitelman käsitteistöllä niin nuorelle, työpajoille, ammatillisille oppilaitoksille kuin työelämälle → tavoitteena osaamista kuvaava yhteinen kieli
- Oppilaitoksen ja työpajan välinen yhteistyö keskeisessä asemassa

Opinnollistaminen on osa työpajan laatutyötä

Mitä osaamista työelämä edellyttää

Sitä opetussuunnitelma kuvaa

Sitä ammatillisissa opinnoissa opitaan

Sitä työpajoilla tehdään

Työpajapedagogiikka

- Työpajoilla tuetaan yksilön kasvua ja osaamisen kerryttämistä työvaltaisessa oppimisympäristössä. Toiminnalle on keskeistä vuorovaikutuksellisuus ja yhteisöllisyys ja siinä huomioidaan sekä valmentajien ammatillinen näkemys että valmentautujien kokemus. Toiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista ja menetelmistä korostuvat tekemällä oppiminen ja työvaltainen valmennus, ohjaus ja opetus. Toiminnan laatua ja tuloksellisuutta arvioidaan jatkuvasti

Työpajat oppimisympäristönä

- Työpajalla tapahtuvan ammattitaidon kertymisen perustana on työyhteisössä toimiminen ja tuotannollinen työ
- Työvalmennuksen avulla kehitetään valmentautujan työkykyä ja osaamista
- Yksilövalmennuksella tuetaan toimintakyvyn ja arjenhallintakyvyn kehittymistä
- Opettajuus on työhön opastamista, oppimistavoitteiden asettamista, osaamisen tunnistamista ja opitun ”paljastamista”

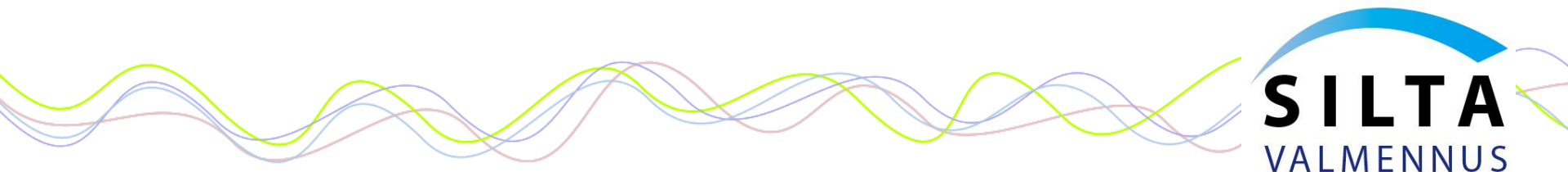
Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

- Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on selvittää mitä osaamista opiskelijalla on
 - opiskelun aloitusvaiheessa (alkukartoitus)
 - aloitettaessa uuden asian opiskelu (sillä, missä osaaminen on hankittu ei ole väliä!)
- Selvityksen perusteella voidaan päätyä
 - osaamisen tunnustamiseen tai
 - opiskelun tukitoimiin. Selvitystä voidaan hyödyntää myös opetuksen suunnittelussa.

Pirkko Laurila, Oph

Osaamistodistuksen merkitys

- Konkretisoi osaamisen kertymisen asiakkaalle, työvalmentajalle, oppilaitokselle, työnantajalle
- Osaamistodistus tukee oppilaitoksen ja työpajan välistä yhteistyötä
- Voidaan hyödyntää vertaisoppimista
- Voidaan tunnistaa ja ylläpitää oppimisympäristöjen erityispiirteitä ja erilaisuutta → luoda joustavia yksilöllisiä polkuja

Osaamistodistus

- Kuvaus työpajalla tunnistetusta osaamisesta
- Opintoihin siirtyessä osaamistodistus toimii osaamisen näkyväksi tekijänä
- Vrt. ECVET → muualla hankitun osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen ja hyödyntäminen osana opintoja
- Osaamistodistuksen sisältö on rakennettu opetussuunnitelman perusteisiin kirjattujen arviointikriteerien pohjalta

Silta-Valmennusyhdistys ry

OSAAMISTODISTUS

Todistus on annettu ajalta

Päivämäärä - Päivämäärä (Tuntia h/vko)

Henkilön nimi

Syntymäaika Kirjoita syntymäaika

Kirjoita esim. Tampereella Päivämäärä

Nimen selvennys
Titteli

Nimen selvennys
Titteli

Osaamistodistus s. 2

- Osaamistodistus sisältää yksilöitynä sen ammatillisen osaamisen, jonka todistuksen saaja on jakson aikana osoittanut hallitsevansa ammatillisen tutkinnon suorittamisen edellyttämällä tasolla. Osaamista on verrattu Opetushallituksen hyväksymiin ammatillisten perustutkintojen tutkintojen perusteisiin.
- Osaaminen on osoitettu toimintaympäristössä, jonka mahdollisuudet tuottaa ammatillisten perustutkintojen mukaista osaamista on tunnistettu.

Osaamistodistus s. 2

- **Yleiset työelämätaidot**

Jakson aikana todistuksen saaja on kehittänyt elinikäiseen oppimiseen ja yleiseen työelämään liittyviä avaintaitojaan.

- **Ammatillinen osaaminen**

- on osoitettu (missä ja miten)
- Tarkemmin ammattiosaaminen on määritelty liiteosiossa.

- **Muu osaaminen**

- Esim. korttikoulutukset

Yhteistyö oppilaitosten kanssa

- Osaaminen on mahdollista osoittaa työpajaympäristössä järjestettävässä tutkintotilaisuudessa, jos yhteistyöstä ja yhteistyön periaatteista ja työnjaosta on sovittu oppilaitoksen, työpajan ja valmentautujan kesken
- Sopiminen tällä hetkellä paikallista. Yhteistyöverkostoja rakennetaan jatkuvasti